

Agrarisch Natuurfonds
— Fryslân —

JAARVERSLAG 2022

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van Stichting Agrarisch Natuurfonds Fryslân (ANF) over het jaar 2022. Een bijzonder jaar omdat Gruttoland Wommels, de weidevogelgronden van Murk Nijdam, werd aangekocht. Met behulp van vele gulle gevers werd de stichting in staat gesteld om deze unieke weidevogelparel te verwerven en hiermee voor de toekomst te bewaren.

Op 25 maart 2022 werd Gruttoland Wommels officieel geopend door Commissaris van de Koning de heer Arno Brok. Onder grote publieke belangstelling werd de sleutel van het hekwerk door een drone aangevlogen. Murk Nijdam en ondergetekende spraken de menigte toe met muzikale ondersteuning van Syb van der Ploeg, Wiebe Kaspers en Piter Wilkens. In samenwerking met de kinderen van de basisschool uit Wommels werd het gruttolied gezongen tijdens de opening van de dag. Op 26 maart was er een open dag voor het publiek. Ruim 300 belangstellende kwamen een kijkje nemen in Gruttoland. Vrijwilligers van stichting ANF zorgden dit eerste excursiejaar voor de rondleidingen. Beide dagen was er ruim aandacht voor natuurbeleving, weidevogelbescherming en vele sociale contacten met daarbij de nodige gezelligheid. Kortom: een uniek weekend en een mijlpaal voor de stichting.

De bekendheid van Gruttoland neemt vervolgens enorm toe. Diverse tv programma's (BinnensteBuiten, Beestenbrigade) komen langs om te filmen. De verhuur van de hutten en het geven van excursies is nagenoeg uitverkocht in 2022. Het glazen huis op de Slachte door de jubilerende vogelwacht Wommels zorgt ook voor de nodige publiciteit (met onder meer cabaretier Jochem Myjer) en opbrengsten.

Op 20 juli 2022 wordt de koopakte van Gruttoland in het bezoekerscentrum getekend. Naast de succesvolle ontwikkeling van het project Gruttoland wordt er achter de schermen gewerkt aan nieuwe projecten. Medio augustus komen we tot overeenstemming met de gemeente Smallingerland over het beheer van het Noordereiland bij Drachten. In samenwerking met de vogelwacht Drachten-Beetsterzwaag (It Súd & Omkriten) wordt de weidevogeldoelstelling nieuw leven ingeblazen en worden er afspraken gemaakt over het beheer en de monitoring. Stichting Weideleven zal het beheer voor haar rekening nemen.

Als klap op de vuurpijl wordt eind 2022 een intentieverklaring overeengekomen met maatschap Bote de Boer (Botes Paradys) over de overname van 12 hectare uniek weidevogelgrasland. Het is de bedoeling om in 2023 deze gronden daadwerkelijk te verwerven. Ook deze weidevogelparel zouden wij graag voor de toekomst willen bewaren. De financiering van dergelijke projecten is een kostbare zaak, maar zolang wij gesteund worden door overheden, particulieren, bedrijven, fondsen en andere instanties gaan wij door met ons beschermingswerk en hopen wij nog vele weidevogelparels te omarmen.

Naast het succes van Gruttoland werden wij dit jaar ook geconfronteerd met het trieste nieuws dat onze pommerant Piet Paulusma op 20 maart kwam te overlijden. Piet droeg onze stichting een warm hart toe en dat hebben wij altijd zeer gewaardeerd. Het bezoek van de tweelingbroers Piet en Lume Paulusma staat nog vers in ons geheugen alsmede de opnames van Piet's weerbericht.

Rendert Algra
Voorzitter ANF

Colofon

Uitgave: Stichting Agrarisch Natuurfonds Fryslân (ANF)

Slachte 4A

8731 CJ Wommels

T (058) 250 43 88

E info@agrarischnatuurfondsfryslan.nl

I www.agrarischnatuurfondsfryslan.nl

Samenstelling:

Rendert Algra, Eddy de Boer, Douwe de Boer, Marco Hoekstra en Helga Aukes

Filmopnames voor de Beestenbrigade in Gruttoland Wommels.
Foto: Teade de Boer

Inhoud

Voorwoord	2
Colofon	3
1. Stichting Agrarisch Natuurfonds Fryslân	5
2. Projecten	6
3. Jaaroverzicht	8
4. Pr & communicatie	10
5. Financieel jaarverslag 2022	11

1. Stichting Agrarisch Natuurfonds Fryslân

Bestuur

In 2022 waren er geen mutaties in het bestuur. Net als vorig jaar werd het bestuur gevormd door Rendert Algra (voorzitter), Eddy de Boer (secretaris), Douwe de Boer (penningmeester) en Marco Hoekstra (pr & communicatie). Het bestuur kwam maandelijks bijeen en er werd gewerkt op vrijwillige basis. Voor de uitvoering van de vastgestelde taken werd gebruikt gemaakt van professionele ondersteuning vanuit de Bond Friese VogelWachten (BFVW). Henk de Jong fungeerde hierbij als projectleider, Helga Aukes verrichtte werkzaamheden in de rol als bestuursondersteuner. Jannette Brinksma is aangesteld als vertrouwenspersoon. Er zijn in 2022 geen integriteitszaken aan de orde geweest. Tijdens een bijeenkomst in december met bestuur en vrijwilligers van ANF is vastgesteld dat het integriteitsbeleid en de gedragscode voldoen en niet hoeven worden bijgesteld. Voorafgaand aan die vaststelling is tijdens deze bijeenkomst met de vrijwilligers, bestuur en betrokkenen de inhoud, werking en contactpersoon inzake het integriteitsbeleid gecommuniceerd.

Door de inzet van vrijwilligers en het inhuren van externe partijen werd extra mankracht georganiseerd om de doelen van de stichting na te streven en uit te voeren. De overheadkosten worden hiermee zo laag mogelijk gehouden.

Voorzitter – Rendert Algra – M. 06 51 602 220

Secretaris – Eddy de Boer – M. 06 51 637 475

Penningmeester – Douwe de Boer – M. 06 19 633 666

Pr & communicatie – Marco Hoekstra – M. 06 45 221 590

E-mailadres bestuur: info@agrarischnatuurfondsfryslan.nl

Projectleider:

E-mail: info@agrarischnatuurfondsfryslan.nl

Algemene gegevens:

Stichting Agrarisch Natuurfonds Fryslân

Slachte 4A

8731 CJ Wommels

Kvk 70408319

RSIN 858309063

NL72RAB00330313053

Bezoekadres Gruttoland (Murk Nijdam)

Slachte 4

8731 CJ Wommels

2. Projecten

Gruttoland Wommels

Gruttoland Wommels is voorzien van een 3,2 hectare grote plasdras. Deze plasdras heeft een dynamisch en uiterst laag waterpeil en is centraal gesitueerd omringd door kruidenrijk grasland. Naast de plas zijn vier vogelkijkhutten aangelegd waarbij er twee zijn ingegraven om goed zicht op de waterlijn te creëren. Een gecamoufleerd toegangspad zorgt ervoor om ongezien naar de hutten te kunnen komen. Een bezoekerscentrum maakt het plaatje compleet. Het startpunt voor excursies, monitoring en onderzoek. Maar ook worden hier de vergaderingen en vrijwilligersbijeenkomsten gehouden.

In 2022 is de oeverwaluwand in het uiterste puntje van de plasdras uitgebreid en zijn er herstelwerkzaamheden uitgevoerd. Naast het bezoekerscentrum werd een terras aangelegd met uitzicht op Gruttoland. De zitbanken van gerecycled plastic werden geleverd door Lankhorst Engineered Products. Een bord van de club van 500+ werd geplaatst aan de gevel van het bezoekerscentrum.

Uiteraard stond het weidevogelbeheer in Gruttoland centraal, maar op een goede tweede plaats stonden de opening en de open dag. Vele uren aan voorbereiding gingen hieraan vooraf. De schuur en het buitenterrein werd ingericht als een sfeerful festivalterrein.

Op het perceel naast de plasdras werd gestart met de aanleg van het pompeblêd. De overtollige grond werd gebruikt voor het ophogen van de dijk aan de tochtsloot. In de loop van 2023 hopen we een greppelstructuur aan te leggen. Er blijft volop werk om het de weidevogels naar de zin te blijven maken.

WIJ STAAN
VIERKANT
ACHTER DE
DE FRIESE
WEIDEVOGEL!

CLUB 500+

<p>H.W. Achterkamp J.P. Bakker Anne-Geerte Beetsma Trudeke Biermasz Joop en Marjke Bootsma-Alt- tenburg S. Buma Fam W. van den Burg J.D. Dansen Aaisiterakluis De Ald Hij Tjeerd de Boer</p>	<p>Coos de Post Marcella de Roos Siebe de Vries Tity de Vries Hil en Margriet Dijkstra Desa Gdrevus Klaas Auke Haagsma Jan Heida J. Heisma Rijk Jongbloed Marleen Kagenaar</p>	<p>R. Kerkhof Jan Knot H.J. Knot Sietze Koopal Leo Koot Freek Kuiper Jan Kuiper Gillis de Langen Fam. J. Meerdink-Wermelink Ellen Mensink Fam. P. Mensink-v.d. Boom</p>	<p>Fam. B. Metz-Woerdeman Fam. A. Arend Netjes J. Paques Grietekje Pieterse Ielke Raafmaaker-Beerda Kees Reyne Astrid de Roos André Schaafsma Janny Schilt Ellen Schullenga</p>	<p>G.F. Slauerhoff Frans Smit Jos en Els Smit Jan Peter Spijk T. en J.M. Stavinga Fetze Tigchelaar Leo Uijterlinde Philip Unger Fam. A. v.d. Berg-Wiersma R.J. v.d. Meulen A. van Leeuwen-Eekhof</p>	<p>Fam. A. van Aert-Mauwen Isap van der Heide J.C. van der Wal Bert van Guldener Henrik van Houten Aile van 't Hoendertal M.A. Veen-van Loo K. Vegelin J. Veldstra B. Vrouwe S. Wimginga</p>	<p>Sake Wittouwen Spirax Sarco Netherlands BV Speedbooks software BV Perron 2 Stichting A.A. Ventura Systems BV Stichting Doelwijk Fairfield Chemical Carriers Prodak Archievermietiging Colonia BV</p>
--	--	---	---	--	--	---

VIERKANT ACHTER DE FRIESE WEIDEVOGEL IS EEN INITIATIEF VAN DE STICHTING AGRARISCH NATUURFONDS FRYSLÂN

Noordereiland Drachten

In 2022 heeft de stichting overeenstemming bereikt met de gemeente Smallingerland over het beheer van het Noordereiland bij Drachten. Inmiddels is het eiland weer op een weidevogelvriendelijke wijze ingericht. De openheid is hersteld en er zijn plasdrassituaties ingericht. De samenwerking tussen stichting ANF, vogelwacht Drachten – Beetsterzwaag en stichting Weideleven zorgen voor een ideale combinatie om ook dit eiland geschikt te maken en te houden voor weidevogels.

Bote de Boer

Gruttoland Tjerkwerd

Eind 2022 is er een intentieverklaring overeengekomen met maatschap de Boer uit Tjerkwerd. Het is de bedoeling dat stichting ANF 12 hectare uniek weidevogelgrasland over gaat nemen. Het gebied staat bekend onder de naam Botes Parady's. Een gebied met een zeldzame combinatie van kruidenrijkdom, greppelstructuren, oude slootpatronen, hoog waterpeil, een rijk bodemleven en hoge dichtheden broedende weidevogels.

Het aantal vrijwilligers dat zich met hart en ziel inzetten voor stichting ANF bedroeg in 2022 maar liefst 31 personen. Er waren geen medewerkers in loondienst.

In 2022 hebben ongeveer 350 personen en instanties een financiële bijdrage aan ANF gedoneerd.

Er werden in 2022 57 excursies en 177 fotografie-arrangementen geboekt.

3. Jaaroverzicht

Begin 2022 wordt er 'Skriezebier' gebrouwen in de bierbrouwerij van Dokkum. Het biertje wordt geschonken tijdens de opening van Gruttoland en wordt bij de plaatselijke horeca-ondernemer verkocht. Een deel van de opbrengst wordt geschonken aan ANF.

Een aanzienlijke schenking zorgt voor een versnelling in het verwerven van Gruttoland Wommels. Naast deze schenking wordt er ook een legaat aan de stichting toegekend. Dergelijke giften zijn essentieel voor de stichting bij de verwerving van weidevogelparels.

In februari heten we Freak Smink en Foppe de Haan welkom als nieuwe pommeranten. In de publiekcampagne 'scoren' zij voor het goede doel.

Nieuwe pommerant Foppe de Haan.
Foto: Henk Bootsma

In samenwerking met Loopalife wordt er een gruttotruï op de markt gebracht. Een deel van de omzet wordt geschonken aan ANF.

De samenwerking met Mediahuis Noord is nog altijd van kracht. Uit diverse publieksacties worden de nodige middelen gehaald. Op 19 maart verschijnt er een uitgebreid redactioneel artikel in het Friesch Dagblad.

Op 25 maart vindt de officiële opening van Gruttoland plaats. Op 26 maart gevolgd door een druk bezochte open dag.

Tijdens de bestuursvergadering in april wordt verkennend gesproken over het uitbrengen van een boek over het levenswerk van Murk Nijdam. Hans Peeters is bereid om het boek te schrijven.

Begin april staat het glazen huis van vogelwacht Wommels op de Slachte met uitzicht op Gruttoland. Bijzondere gasten dragen het belang van biodiversiteit en weidevogels uit.

Begin april staat het glazen huis van vogelwacht Wommels op de Slachte met uitzicht op Gruttoland. Bijzondere gasten dragen het belang van biodiversiteit en weidevogels uit.

De Fairchem Grutto wordt te water gelaten. Een schip van het bedrijf Fairfield Chemical Carriers waarvan wij de nodige steun ontvangen voor de realisatie van Gruttoland.

Gedurende het weidevogelseizoen verloopt de verhuur van hutten en het organiseren van excursies boven verwachting. Het gehele seizoen werd nagenoeg uitverkocht.

Uit monitoring bleek dat er het afgelopen jaar maar liefst 66 nesten van de grutto zijn geteld in Gruttoland.

Op 27 augustus werd er een vrijwilligers dag georganiseerd en op 28 oktober een schoonmaakdag.

Op 18 december geen vogels, maar wel schaatsen op de plas/dras. Ook deze buitenbeleving is een vermelding waard.

Tot slot op 22 december een jaarafsluiting met alle vrijwilligers. Tijdens deze bijeenkomst werd onze nieuwe vertrouwenspersoon (Jannette Brinksma) voorgesteld. De stichting wil ook op dit onderwerp zorgvuldig handelen.

4. PR & communicatie

Tijdens de algemene ledenvergadering van de Bond Friese VogelWachten (BFVW) in het voorjaar van 2022 werd er traditioneel een presentatie verzorgd voor de bestuurders van de aangesloten Friese vogelwachten en haar leden over de voortgang van het projecten en de activiteiten van stichting ANF.

De stichting heeft inmiddels meerdere websites in de lucht.

www.agrarischnatuurfondsfryslan.nl
www.gruttoland.nl
www.reddeweidevogel.nl

Via diverse websites wordt het publiek geïnformeerd over het wel en wee van de stichting. Nieuwsitems werden frequent gedeeld. En ook de social media platforms werden ingezet om het mooie werk van de stichting te promoten.

Alle sympathisanten van stichting ANF krijgen regelmatig een digitale nieuwsbrief via e-mail toegestuurd.

In het bondsblad van de BFVW 'Vanellus' verscheen regelmatig een advertentie of artikel over Gruttoland.

Diverse publicaties in dag- en weekbladen en uiteraard de succesvolle publiekscampagne via Mediahuis Noord zorgde voor grote naamsbekendheid en de nodige middelen om onze doelen te bereiken.

Agrarisch Natuurfonds

HELP

ONZE WEIDEVOGEL VLUCHT ....

-72%

Afname van de scholekster in de afgelopen 30 jaar.

Bouw jij met ons mee aan Gruttoland Tjerkwerd?

[Adopteer één of meer vierkante meters >](#)

Help onze weidevogel! Adopteer één of meer vierkante meters Gruttoland Tjerkwerd

Met Agrarisch Natuurfonds en kanten met jou werken aan het behouden en verbeteren van het agrarisch cultuurlandschap. Met jouw bijdrage versterken wij weidevogelgebied in Fryslân en ontstaat 12 hectare bij het eerste deel van dit project behelst een parkeer van 1 ha.

Te doel: 4 ha à € 65.000

Tussensomd 27-06-2023

€ 260.000

€ 249.000

ONZE PROJECTEN

Bote de Boer beheert 12 ha van zijn grond als agrarische natuur

Als je ooit naar één of meer akkers wilt kijken die niet zijn omgevoerd tot een veld met gras, dan is dit de plek voor jou. Bote de Boer beheert 12 ha van zijn grond als agrarische natuur. Dit is een unieke kans om de natuur te behouden en te verbeteren. Het is een prachtige plek om te wandelen en te genieten van de natuur. Het is een prachtige plek om te wandelen en te genieten van de natuur. Het is een prachtige plek om te wandelen en te genieten van de natuur.

Gruttoland is de ideale wereld voor onze grutto

Met de weidevogelgebied van Agrarisch Natuurfonds is de ideale wereld voor onze grutto. Dit gebied is een prachtige plek om te wandelen en te genieten van de natuur. Het is een prachtige plek om te wandelen en te genieten van de natuur. Het is een prachtige plek om te wandelen en te genieten van de natuur.

www.reddeweidevogel.nl

5. Financieel jaarverslag Agrarisch Natuurfonds Fryslân 2022

Het financieel jaarverslag (de jaarrekening) wordt gepubliceerd op onze website conform voorwaarden in relatie tot onze ANBI-status en het CBF-keurmerk voor het toezicht op erkende goede doelen.

De jaarrekening is opgebouwd uit een accountantsrapport:

- Samenstellingsverklaring van de accountant
- Algemene informatie
- Vergelijking saldo baten en lasten
- Financiële positie

en een jaarrekening:

- Balans per 31 december 2022
- Staat van baten en lasten over 2022
- Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
- Toelichting op de balans
- Toelichting op de staat van baten en lasten.

Het saldo baten en lasten 2022 is ten opzichte van 2021 gestegen met € 206.210 naar een resultaat van € 331.073.

Het werkkapitaal is per 31 december 2022 ten opzichte van 31 december 2021 gedaald met € 525.903.

Gespetter in Gruttoland Wommels.
Foto: Bennie van der Weide

Toelichting financieel jaarverslag

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met hoofdstuk C2 van de RJK (Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro en kleine rechtspersonen), zoals die door de raad voor de jaarverslaglegging is gepubliceerd.

In dit boekjaar hebben geen aanpassingen plaatsgevonden.

De grondslagen voor waardering en resultaatbepaling, grondslagen voor waardering activa en passiva, grondslagen voor bepaling van het saldo van baten en lasten en toelichting op de balans zijn separaat opgenomen in de jaarrekening, welke wij integraal hebben gepubliceerd op onze website.

Vaststelling en goedkeuring

- Deze jaarrekening is samengesteld in juni 2023 en op 30 juni 2023 door het bestuur van de stichting vastgesteld en goedgekeurd.
- Er is opdracht verstrekt aan een onafhankelijk accountant tot het verstrekken van een samenstellingsopdracht, welke blijkens de ANBI/CBF-voorwaarden voldoende is.
- Statutaire regeling inzake de resultaatbestemming/bestemming van het saldo van baten en lasten.
- Het resultaat, welke onder de staat van baten en lasten is opgenomen, is toegevoegd aan het Eigen Vermogen. In de statuten is geen resultaatbestemming bepaald. Het bestuur keurt de resultatenbestemming goed door het vaststellen van de jaarrekening waarin de resultaatbestemming is opgenomen, waarbij het resultaat wordt toegevoegd aan de Overige Reserves.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden die hier dienen te worden vermeld.

Meer financiële informatie vindt u:

Jaarrekening Agrarisch Natuurfonds Fryslân 2022 >>

Het CBF- Erkenningspaspoort >>

Agrarisch Natuurfonds
—Fryslân—

Stichting Agrarisch Natuurfonds Fryslân | Slachte 4A | 8731 CJ Wommels
T. (058) 250 43 88 | M. info@agrarischnatuurfondsfryslan.nl | I. www.agrarischnatuurfondsfryslan.nl